

KOMMUNAL FÖRFATTNINGSSAMLING Nr 758.5

Antagen/Senast ändrad	Gäller från	Dnr
Ks 2022-01-19 § 8	2022-01-20	2021/840

RIKTLINJER AVSEENDE DETALJHANDEL OCH SERVERING MED FOLKÖL

Inledning

Kommunstyrelsen ansvarar för tillsyn över detaljhandel och servering med folköl enligt alkohollagen.

Folköl

Det som i dagligt tal heter i alkohollagen öl, tillskillnad från starköl. Folköl (öl klass II) är en maldryck som har en alkoholhalt överstigande 2,25 men inte 3,5 volymprocent. I alkohollagen finns de bestämmelser om försäljning och servering av folköl. Alkohollagen är en del av samhällets alkoholpolitik och har bl.a. som syfte att begränsa och reglera alkoholkonsumtionen.

Anmälan

Från och med den 1 juli 2001 är den som bedriver detaljhandel med eller servering av folköl skyldig att anmäla detta till den kommun i vilken försäljningen bedrivs. Anmälan ska göras senast när verksamheten påbörjas och är en förutsättning för att folkölsförsäljning skall vara tillåten. Anmälan om försäljning av folköl skall göras till Bromölla kommun på särskild anmälningsblankett.

Tillsyn

Kommunen och polisen är tillsynsmyndigheter med uppgift att se till att lagen följs. Dessa myndigheter har också rätt att få komma in i butikslokalen för att utföra tillsyn. Bromölla kommun upprättar register över de butiker som säljer folköl. Årliga besök genomförs i butiker och på de serveringsställen där folköl säljs för att kontrollera att alkohollagens bestämmelser följs.

Villkor för detaljhandel med folköl

För att få sälja folköl krävs att butiken är godkänd som livsmedelslokal för hantering av matvaror. Godkännande av livsmedelslokal utfärdas av kommunens Myndighetskontor. Ytterligare en förutsättning för detaljhandel med folköl är att man stadigvarande tillhandahåller och försäljer ett brett sortiment av matvaror i butiken.

Kunden skall i butiken kunna köpa en komplett måltid med mejeriprodukter, charkvaror, torr varor, bröd, frukt samt frysta eller konserverade produkter. Det skall dessutom finnas ett sortiment av lättdrycker till försäljning i butiken, t.ex. lättöl, läsk, vatten. Sedvanligt kiosksortiment bestående av t.ex. glass, kaffe, te, kakor och liknande är inte tillräckligt för att uppfylla kravet på tillhandahållande av matvaror enligt alkohollagens bestämmelser om folkölsförsäljning.

Villkor för servering av folköl

För servering av folköl gäller som krav att verksamheten bedrivs i en lokal som är godkänd som livsmedelslokal. Dessutom krävs att det serveras mat under den tid folköl serveras. Minimikravet gällande tillhandahållandet av mat vid servering av folköl anses uppfyllt om det serveras pizza, varm korv, hamburgare, kebab eller falafel. Det skall vidare tillhandahållas ett sortiment av lättdrycker, t.ex. lättöl, läsk, vatten på serveringsstället. Servering av folköl skall ske med återhållsamhet och får inte föranleda några olägenheter i fråga om ordning och nykterhet.

Gemensamma bestämmelser för detaljhandel och servering av folköl

- 18-årsgräns – Den som säljer folköl har ett ansvar att förvissa sig om att den som köper eller serveras ölen har fyllt 18 år.
- Berusade personer – Folköl får inte säljas eller serveras någon som är märkbart påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel.
- Langning – Folköl får inte lämnas ut om det finns särskild anledning att anta att varan är avsedd att olovligen tillhandahållas någon som är under 18 år.
- Bjuda på folköl – Det är inte tillåtet att ge bort eller bjuda på alkoholdrycker.
- Marknadsföring – vid all marknadsföring av alkoholdrycker till konsumenter gäller att den inte får vara uppsökande, påträngande eller uppmana människor att dricka folköl.
- Egentillsyn – Den som bedriver detaljhandel med eller servering av folköl skall utöva egen kontroll över försäljningen. För denna tillsyn skall det finnas ett skriftligt program som skall arbetas fram av den ansvarige för butiken eller serveringen. Av programmet skall framgå hur försäljningsstället agerar för att säkerställa att reglerna i alkohollagen följs. Kommunen och polis har rätt att vid tillsyn kontrollera programmet.

Ett program för egentillsyn bör lämpligen innefatta följande punkter

- Kunskap/utbildning – Hur informeras personalen om reglerna för försäljning av folköl
- Försäljningsansvarig – Vem är försäljningsansvarig och vilka instruktioner har denne för att sköta sin uppgift
- Information till kunderna – Vilka skyltar finns för att informera om bl. a. åldersgränser för folköl och hur placeras dessa skyltar i butiken
- Kassarutiner - Vad skall personalen tänka på för att undvika försäljning till underåriga, berusade personer eller uppmärksamma eventuell lagning.
- Åtgärder – Vilka åtgärder kan vidtas om försäljningsbestämmelserna inte efterlevs
- Dokumentation – Hur dokumenteras utbildningstillfällen och efterlevnaden av egentillsynen

Sanktioner

Enligt 11 kap 9 § alkohollagen skall den som uppsåtligt eller av oaktsamhet säljer öl till den som inte fyllt 18 år eller till någon som är märkbart påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel dömas för olovlig dryckeshantering till böter eller fängelse upp till sex månader. Kommunen kan förbjuda detaljhandel eller servering av folköl eller meddela varning om bestämmelserna i alkohollagen inte följs. Förbud kan meddelas för antingen sex eller tolv månader beroende på om förseelsen upprepas eller annars anses vara av allvarlig art. Den som innehar folköl i uppenbart syfte att olovligen sälja dem skall dömas för olovligt innehav av alkoholdrycker. Folköl som uppenbarligen finns för försäljning i lokal som inte uppfyller alkohollagens bestämmelser får beslagtas av polismyndigheten. Det samma gäller också om kommunen meddelat förbud att sälja folköl.

Avgift

Kommunen får ta ut avgift för anmälan om folköl och avgift för tillsyn av den som bedriver anmälningspliktig servering eller detaljhandel med öl. Avgiften tas ut en gång per år.